

privremenog karaktera. Poduzete reforme imale su kao cilj izbjegavanje financijske katastrofe. Politički ljudi u Poljskoj suočeni su s izazovom kako izbjeći nova opterećenja u socijalnom osiguranju, a socijalne probleme rješavati instrumentima podrške prihodima, socijalnom pomoći i općim transferima, kao što su npr. obiteljski dodaci. Spomenimo još članke o promjenama u režimu socijalnog osiguranja u Švedskoj te o reformama u socijalnoj sigurnosti u Kini.

Dvobroj 3 - 4 časopisa u potpunosti je posvećen socijalnom osiguranju i obitelji. U uvodniku upozorava se na tri glavna obilježja socijalnih promjena u obitelji. Prvo, više nije dominantan model obitelji s ocem hraniteljem, majkom domaćicom i ovisnom djecom. Umjesto toga pojavilo se više obiteljskih oblika, koji su ranije bili marginalni. Misli se na jednoroditeljske obitelji, slobodnu vezu parova sa i bez djece, prekomponirane obitelji razvedenih roditelja i slično. Drugo, udio ženske radne snage osjetno je porastao u ukupnoj radnoj snazi, pa se javlja problem uspostavljanja ravnoteže između profesionalnih i obiteljskih aktivnosti. U nekim se zemljama zapošljavanje žena stoga postavlja veoma elastično, a također je na dnevnom redu preraspodjela obiteljskih uloga. Treće, ekonomska aktivnost žena izraz je njihove volje da se integriraju u tržište rada. Dvostruki je dohodak, radi promjena u načinu potrošnje i nastanka novih potreba, postao norma za blagostanje obitelji s djecom.

Iz svega toga proizlaze značajne posljedice za obiteljske politike i njihova prilagodba novim okolnostima.

Opsežan i zanimljiv je članak Antona Kuijstena, Klause Petera Strohmeira i Hans - Joachim Schulzea "Socijalna politika i oblici obiteljskog života u Europi". Iznose se podaci o obiteljskim oblicima u deset europskih zemalja. Socijalna politika u svakoj od tih zemalja definira različite "ciljeve normaliteta". Posebnu pažnju autori poklanjaju usklađivanju obiteljskog i profesionalnog života. Razlike koje postoje u usklađivanju tih dvaju aspekata života otkrivaju "strukturnu nehajnost" politike i društva u odnosu na obitelj.

Američki autori Sheila B. Kamerman i Alfred J. Kahn u prilogu: "Obiteljska politika i djeca s manje od tri godine: novac, servisi i vrijeme u programima akcije" ukazuju na ključnu dimenziju vremena u obiteljskoj politici. Autori također otkrivaju tendencije u obiteljskim politikama u odnosu na malu djecu do tri godine u šest razvijenih zemalja.

Kirsten Scheive autorica je članka "Tko prima pomoć? Osiguranje obitelji s djecom između socijalnog prava i privatnog prava u Belgiji, Njemačkoj i Velikoj Britaniji". Kroz perspektivnu analizu daju se odgovori na pitanja kao što su: da li je pravo na socijalnu sigurnost temeljeno na individuui ili kolektivnom entitetu kao što je par ili domaćinstvo? U kojoj mjeri to pravo ovisi o matrimonijalnom statusu ili legitimitetu djece? Da li su davanja univerzalna ili su vezana uz zaposlenost?

U ovom opsežnom dvobroju nalazimo i drugih zanimljivih članaka kao što je prilog o davanjima samim roditeljima, "racionalizaciji uloge oca" u V. Britaniji, profesionalnom uključivanju samih majki koje primaju pomoć i potporu u dohotku itd.

Sadržaj ovih, kao i ranijih brojeva, osvjeđava nas da je "Revue internationale de sécurité sociale" časopis visoke vrijednosti koji stručnjacima za pitanja socijalne sigurnosti i socijalne politike pruža mnoge veoma korisne informacije i saznanja. S obzirom na probleme s kojima se susrećemo u Hrvatskoj, ovaj časopis uistinu spada u temeljnu literaturu za kojom moraju posegnuti naši stručnjaci i javni djelatnici koji djeluju u području socijalne politike i socijalne sigurnosti.

Vlado Puljiz

INTERNATIONAL LABOUR REVIEW

Volume 133 (1994).

Časopis *International Labour Review* (Međunarodna revija rada) je časopis sa zaista dugim "stažom" izlaženja. U svojoj povijesti doživio je dosta izmjena, a 1994. godina bila

je također obilježena izmjenama u koncepciji časopisa iniciranim 75. godišnjicom osnutka Međunarodne organizacije rada i 50. godišnjicom Filadelfijske deklaracije. Naime, predstavljeno je obnovljeno izdanje koje će više pažnje posvetiti ključnoj ulozi Međunarodne organizacije rada i ovog časopisa - socijalnoj pravdi, prije svega, kako je to, uostalom, i naznačeno u uvodniku prvog broja ovog godišta.

Časopis obuhvaća široki spektar socijalnih pitanja te sva pitanja vezana za tržište rada. On daje prostor stručnjacima za iznošenje raznovrsnih stajališta iz različitih disciplina, iz različitih zemalja i sociokulturnih okruženja koji se bave središnjim pitanjima ljudskih prava i radnog prava, diskriminacijom, zapošljavanjem i socijalnom zaštitom. Izlazi dvomjesečno na engleskom, španjolskom i francuskom jeziku, a izdaje ga u nakladi od oko 10.000 primjeraka Međunarodni ured za rad (International Labour Office) u Ženevi.

Časopis se sastoji od tri dijela: Članci, Perspektive i Knjige. Svaki od ovih dijelova teži zadovoljavanju specijalne zadaće časopisa, a to je da pridonosi širem razumijevanju socijalnih pitanja i pitanja vezanih za rad te da potiče nacionalne i međunarodne debate iz područja socijalne i ekonomske politike. Članci su centralni i najopsežniji dio časopisa, a uglavnom donose rezultate izvornih istraživanja i analiza o važnim dimenzijama socijalnih pitanja i pitanja vezanih za rad koja su u domeni Međunarodne organizacije rada. Povremeno će časopis imati i tematske brojeve. Dio časopisa zvan Perspektive sadrži informacije i komentare o razvoju zapošljavanja, politici tržišta rada, gospodarskim odnosima, uvjetima rada, novom radnom zakonodavstvu itd. Dio Knjige daje bilješke, osvrte i kritike novih knjiga i informacije o publikacijama Međunarodne organizacije rada.

Tijekom 1994. godine izašli su brojevi 1, 2, 3, 4 i 5-6. Naznačit ćemo ukratko njihov sadržaj, zadržavajući se uglavnom na prvom dijelu časopisa - člancima.

Broj 1.

- M. Castells i Y. Aoyama: Putevi prema informatičkom društvu: Struktura zaposlenosti u zemljama G-7, 1920-1990.
- S. Guhan: Opcije socijalne sigurnosti u zemljama u razvoju
- A. Marshall: Ekonomske posljedice režima zaštite rada u Latinskoj Americi
- C. Raskin: Zakonodavstvo o zapošljavanju hendikepiranih osoba u Kanadi
- S. Watanabe: Restrukturiranje japanskih državnih željeznica: posljedice po zapošljavanje

Broj 2.

- A. Singh: Globalne ekonomske promjene, stručno obrazovanje i međunarodna kompetitivnost
- D. Campbell: Strana ulaganja, nepokretljivost rada i kvaliteta zapošljavanja
- P. Campelli i N. Rogovsky: Novi radni sustav i zahtjevi za stručnim obrazovanjem
- M. Carnoy: Učinkovitost i pravičnost stručnog obrazovanja i politike stručnog osposobljavanja
- F. Caillods: Konvergentni trendovi u raznolikosti sustava stručnog osposobljavanja

Broj 3.

- C. Perrings: Prihvatljiv način života i tehnologije zdrave za okoliš
- R. Jackman: Ekonomska politika i zaposlenost u gospodarstvima u tranziciji zemalja Centralne i Istočne Europe: što smo naučili?
- R. P. C. Brown: Novčane pošiljke migranata, uštede i investicije u Južnom Pacifiku
- J. Y. Lesueur i P. Plane: Upravljanje ljudskim resursima i restrukturiranje javnih dobara: voda i električna energija u Africi
- M. E. Ackerman: Pravo na štrajk u najvažnijim uslugama u zemljama MERCOSUR-a

Broj 4.

- L. Emmerij: Problem zapošljavanja i međunarodno gospodarstvo
- E. Lee: Filadelfijska deklaracija: pogled unazad i u budućnost

- J.C. Javillier: Pragmatizam i smionost u međunarodnom radnom zakonodavstvu: razmišljanja pravnika radnog prava
- B. Maydell: Perspektive socijalne sigurnosti u budućnosti
- K. Sugeno: Sindikati kao socijalne institucije u demokratkom tržišnom gospodarstvu

Broj 5-6.

- H. Silver: Socijalno isključivanje i socijalna solidarnost: tri primjera
- P. Lee i P. Townsend: Istraživanje nejednakosti, niskih dohodaka i nezaposlenosti u Londonu 1985-1992. godine
- N. V. Tchernina; Nezaposlenost i pojavljivanje siromaštva tijekom ekonomskih reformi u Rusiji

- I. Yopez del Castillo: Komparativni pristup socijalnom isključivanju: pouke iz Francuske i Belgije
- F. Vandamme: Revizija Europske socijalne povelje
- E. Alsène: Kompjutersko povezivanje i organizacija rada u poduzećima
- R. E. B. Lucas: Utjecaj strukturnog prilagođavanja potrebama stručnog osposobljavanja

Iz ovog kratkog (i zasigurno nedostatnog) prikaza sadržaja posljednjeg cjelovitog godišta časopisa International Labour Review čitatelj će moći razabrati područja i teme kojima se on bavi te pronaći one segmente koji će obogatiti njegove spoznaje i potaći ga na nove ideje i pristupe u znanstvenom, stručnom ili praktičnom radu.

Nada Kerovec